

Matkailusta tuloja ja työllisyyttä aluetalouteen

Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset jakautuvat paikallistasolla usealle toimialalle. Tämän vuoksi matkailun taloudellisten vaikutusten mittaaminen ei ole yksiselitteistä eikä yksinkertaista. Matkailun suunnittelun ja kehittämisen kannalta keskeinen tiedontarve liittyy kuitenkin elinkeinon vaikutusten tiedostamiseen aluetaloudessa.

CoReFor-hankkeessa tutkittiin uudella, suurelta osin olemassa olevaa tilastotietoa hyödyntävällä menetelmällä matkailun aluetaloudellisia vaikutuksia Kuusamossa, Oulussa, Pudasjärvellä ja Sotkamossa. Hankkeessa luotiin myös edellä mainittuihin kuntiin vuosittain päivitettävä matkailun aluetaloudellisten vaikutusten seurantamalli, jonka avulla vaikutusten muutoksia voidaan seurata systemaattisesti, sekä matkailun kehittämishankkeiden ja investointien ennuste- ja arviointimalli. Keskeiset tutkimustulokset ilmenevät liitteenä olevista taulukoista 1, 2 ja 3. Tilastokeskuksen suhdannetiedot kesään 2015 saakka antavat viitteitä siitä, että tarkasteltavien kuntien matkailun aluetaloudellisissa vaikutuksissa kokonaisuudessaan ei olisi tapahtunut huomattavia muutoksia vuoden 2013 jälkeen.

Matkailu on absoluuttisesti merkittävä elinkeino Oulussa, mutta suhteellisesti se on tärkeä elinkeino erityisesti Kuusamossa ja Sotkamossa. Välitön matkailutulo jakautuu Kuusamossa, Pudasjärvellä ja Sotkamossa lähinnä majoitus- ja ravitsemistoimintaan, vähittäiskauppaan sekä virkistys- ja muihin palveluihin. Viimeksi mainittu sisältää ohjelmalvelut sekä hiihto- ja laskettelukeskukset. Välitön matkailutyöllisyys kohdistuu ennen muuta henkilökohtaista palvelua vaativille toimialoille, kuten majoitus- ja ravitsemistoimintaan sekä virkistys- ja muihin palveluihin. Sen sijaan Oulussa välitön matkailutulo ja välitön matkailutyöllisyys ohjautuvat pitkälti majoitus- ja ravitsemistoimintaan sekä vähittäiskauppaan.

Matkailun aluetaloudellisten vaikutusten lisääminen paikallistasolla edellyttää matkailutoimialojen sisäisen sekä matkailutoimialojen ja muiden toimialojen välisen yhteistyön tehostamista. Lisäksi paikallisen yritystoiminnan tiivis kytkeminen matkailun kehittämiseen pienentää vuotoja aluetaloudesta ja edesauttaa siten matkailun aikaansaamia myönteisiä kerrannaisvaikutuksia.

Lisätietoja aluetaloudellisesta tutkimuksesta:

Kajaanin ammattikorkeakoulu

Matkailututkija FT, Pekka Kauppila, p. 040 702 7038

Matkailusta tuloja ja työllisyyttä aluetalouteen

Taulukko 1. Välitön matkailutulo (milj. euroa), välitön matkailutyöllisyys (henkilötyövuosia), kerrannaisvaikutukset huomioiva kokonaismatkailutulo (milj. euroa) ja kerrannaisvaikutukset huomioiva kokonaismatkailutyöllisyys (henkilötyövuosia) Kuusamossa, Oulussa, Pudasjärvellä ja Sotkamossa vuonna 2013.

Kunta	Välitön matkailutulo (milj. euroa)	Välitön matkailutyöllisyys (htv.)	Kokonaismatkailutulo (milj. euroa)	Kokonaismatkailutyöllisyys (htv.)
Kuusamo	93,1	648	117,3	784
Oulu	168,1	1 035	226,9	1 294
Pudasjärvi	23,6	125	28,3	144
Sotkamo	56,1	432	78,0	492

Taulukko 2. Välittömän matkailutyöllisyyden (henkilötyövuosia) ja kerrannaisvaikutukset huomioivan kokonaismatkailutyöllisyyden (henkilötyövuosia) aikaansaama palkkaverotulo-vaikutus (kunnallisverotulo) Kuusamossa, Oulussa, Pudasjärvellä ja Sotkamossa vuonna 2013.

Kunta	Välitön matkailutyöllisyys (euroa)	Kokonaismatkailutyöllisyys (euroa)
Kuusamo	2 726 370	3 391 118
Oulu	4 717 386	6 093 849
Pudasjärvi	492 318	580 382
Sotkamo	1 897 965	2 199 842

Taulukko 3. Välittömän matkailutulon, välittömän matkailutyöllisyyden (henkilötyövuosia), kerrannaisvaikutukset huomioivan kokonaismatkailutulon ja kerrannaisvaikutukset huomioivan kokonaismatkailutyöllisyyden (henkilötyövuosia) osuus (%) koko yritystoiminnan liikevaihdesta ja henkilötyövuosista Kuusamossa, Oulussa, Pudasjärvellä ja Sotkamossa vuonna 2013.

Kunta	Välitön matkailutulo (%)	Välitön matkailutyöllisyys (%)	Kokonaismatkailutulo (%)	Kokonaismatkailutyöllisyys (%)
Kuusamo	15	17	18	21
Oulu	1,4	2,1	1,9	2,6
Pudasjärvi	11	9	13	10
Sotkamo	13	16	17	18

Lisätietoja aluetaloudellisesta tutkimuksesta:

Matkailututkija FT, Pekka Kauppila, p. 040 702 7038